

DOSAR NR.

ROMÂNIA
TRIBUNALUL BUCUREȘTI SECȚIA A IV- A CIVILĂ

Î N C H E I E R E
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 19.10.2022
TRIBUNALUL CONSTITUIT DIN:
PREȘEDINTE:
JUDECATOR:

Pe rol se află soluționarea apelului formulat de către apelantul pârât, împotriva încheierii din data de 17.03.2022 pronunțată de către, în contradictoriu cu intimatul reclamant, cauza având ca obiect alte cereri.

La apelul nominal făcut în ședința publică, a răspuns intimatul reclamant prin apărător și apelantul pârât prin consilier juridic

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează tribunalului obiectul cauzei, stadiul procesual, modalitatea îndeplinirii procedurii de citare, după care:

Apărătorul intimatului reclamant învederează faptul că nu este necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cu privire la modalitatea de interpretare a art. 906 alin.4 C.proc.civ., raportat la dovezile existente la dosarul cauzei.

Reprezentantul apelantului pârât consideră necesar a fi sesizată Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Intimatul personal arată că a pronunțat o hotărâre, pe apelanta a contestat-o, iar în acest sens susține că dacă s-ar admite sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, ar însemna doar o altă amânare.

Apărătorul intimatului reclamat depune la dosarul cauzei concluzii privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Reprezentantul apelantului pârât depune delegația și cerere de apel împotriva încheierii din data de 17.03.2022 pronunțată de către

Tribunalul rămâne în pronunțare asupra necesității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cu privire la modalitatea de interpretare a dispozițiilor art. 906 alin.4 C.proc.civ.,

TRIBUNALUL

Deliberând asupra admisibilității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept și anume:

„Cererea de stabilire a sumei definitive datorate cu titlu de penalități prin care se solicită stabilirea sumei definitive pentru o perioadă mai mare de trei luni, se subsumează dispozițiilor art. 906 alin.4.C.pr.civ. În aplicarea dispozițiilor art. 906 alin.4 C.pr.civ se poate stabili suma definitivă datorată cu titlu de penalități în ipoteza stingerii obligației ulterior sesizării instanței cu cererea de stabilire a sumei definitive și după trecerea unui interval de cel puțin trei luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalităților?,,

Constată următoarele:

I. Actele de procedură și circumstanțele speței:

Prin cererea înregistrată pe rolul, la data de 20.12.2021 sub nr. reclamantul a chemat în judecată pe, solicitând să se dispună, prin încheiere definitivă, stabilirea sumei finale datorate de către pârât cu titlu de penalități pentru neîndeplinirea obligației de față, obligație stabilită conform Deciziei Civile nr. a

Prin Încheierea din data de 17.03.2022 pronunțată în dosar nr., instanța a admis cererea formulată de reclamantul, în contradictoriu cu pârâtul, și a fixat suma de 416.000 lei cu titlu de penalități de întârziere datorate pentru perioada 27.10.2020-17.12.2021 în temeiul încheierii de aplicare a penalității pronunțate de la data de 27.10.2020 în dosarul nr. și obligă pârâtul la plata acestei sume către reclamant.

Pentru a pronunța această soluție, instanța a reținut că prin decizia civilă nr. a s-a constatat calitatea de persoană îndreptățită a reclamantului la măsuri compensatorii în condițiile Legii nr. 165/2013, pentru imobilul teren în suprafață de 98 mp, situat în București, sector 4 iar pârâtul a fost obligat să emită dispoziție în acest sens.

Reclamantul a demarat procedura executării silite, împotriva pârâtului, pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor titlului executoriu mai sus arătat, executarea silită fiind încuviințată prin încheierea din data de 03.06.2020 pronunțată de în dosarul nr.

Ulterior, prin încheierea din data de 27.10.2020 pronunțată de București în dosarul nr. a fost obligat pârâtul debitor să plătească în favoarea reclamantului creditor o penalitate de 1000 lei pe fiecare zi de întârziere, de la data de 27.10.2020 și până la data executării obligațiilor de a face prevăzute în titlului executoriu reprezentate de Decizia civilă nr. pronunțată de în dosar nr.

În drept, instanța a reținut dispozițiile art. 906 alin. 4 C.proc.civ., potrivit căruia: „dacă în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, prin încheiere, dată cu citarea părților. Creditorul poate solicita fixarea sumei definitive cu titlu de penalități de întârziere, după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația prevăzută de titlul executoriu, până la stingerea ei completă”.

Instanța de fond a constatat că de la data pronunțării încheierii de aplicare a penalității au trecut mai mult de trei luni, dar obligația de a face stabilită în sarcina pârâtului nu fusese îndeplinită de acesta, susținerea pârâtului referitoare la rămânerea fără obiect a cererii de fixare a penalităților definitive în cazul executării obligației fiind una generică și fără legătură cu prezenta cauză, pârâtul neaducând nicio dovadă a îndeplinirii obligației instituite în sarcina sa prin titlul executoriu.

În ce privește cuantumul penalităților definitive și perioada de referință pentru stabilirea sa, instanța a reținut că dispozițiile legale anterior citate permit cumularea penalităților datorate pentru fiecare zi de întârziere de la data pronunțării încheierii de aplicare a acestora până cel mai târziu la momentul executării obligației, calculul putându-se, astfel, efectua chiar și pentru o perioadă ce depășește termenul de 3 luni, fiind neîntemeiate apărările pârâtului în sensul că penalitățile nu pot fi calculate decât pentru o singură perioadă de 3 luni.

Instanța a reținut că modificarea efectuată prin Legea nr. 310/2018 cuprinde o soluție diferită decât cea impusă prin Decizia nr. a Ceea ce a urmărit legiuitorul incluzând teza secundă în art. 906 alin. (4) C. proc. civ. a fost să statueze admisibilitatea

formulării unor cereri multiple de fixare a sumei definitive datorate de debitor cu titlu de penalități.

Din interpretarea per a contrario a art. 906 alin. (4) teza I C. proc. civ., rezultă că instanța nu ar putea fixa suma definitivă cu titlu de penalități, mai înainte de împlinirea termenului de 3 luni. Art. 906 alin. (4) C. proc. civ. nu cuprinde însă vreo mențiune în privința termenului maximal în cadrul căruia se poate formula cererea, cu singura rezervă a stingerii complete a obligației. Acest termen nu poate fi altul decât termenul general de prescripție a executării silite, potrivit art. 706 alin. (1) C. proc. civ.

După pronunțarea încheierii de fixare a sumei definitive datorate cu titlu de penalități de întârziere, teza a II-a a art. 906 alin. (4) C. proc. civ. prevede posibilitatea creditorului de a solicita fixarea sumei definitive cu titlu de penalități de întârziere după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația, până la stingerea ei completă. Textul analizat nu menționează că după trecerea fiecărui termen de 3 luni se stinge dreptul de stabilire a sumei definitive pentru termenul de 3 luni ce a precedat. Totodată, termenul menționat nu determină nașterea dreptului de creanță, ci intervalul de timp minim după curgerea căruia creditorul poate obține un nou titlu executoriu împotriva debitorului. Într-o formulare echivalentă, textul interzice fixarea de către instanță prin titlu executoriu, a sumei definitive mai devreme de 3 luni de la data comunicării încheierii anterioare. Ca atare, textul nu obligă creditorul să formuleze cereri succesive, la împlinirea fiecărui termen de 3 luni de la data comunicării încheierii precedente, ci prevede posibilitatea creditorului de a proceda de această manieră, posibilitate de care acesta poate uza sau nu, obținând în mod succesiv titluri executorii împotriva debitorului în funcție de libera sa apreciere.

Concluzia rezultă, de altfel, și din interpretarea literală a art. 906 alin. (4) teza a II-a C. proc. civ., din care rezultă că după obținerea unui titlu executoriu, creditorul poate solicita fixarea sumei definitive (adică un al titlu executoriu) după trecerea câte unui termen de 3 luni. În măsura în care însă, creditorul nu a obținut un titlu executoriu, el poate acționa conform tezei I a art. 906 alin. (4) C. proc. civ.; dacă creditorul, după cel puțin 3 luni de la comunicarea încheierii pronunțate conform tezei I a art. 906 alin. (4), a solicitat fixarea sumei definitive, pronunțându-se o altă încheiere, un nou titlu executoriu va putea obține după trecerea unui termen de cel puțin 3 luni de la comunicarea acesteia. Dacă, spre exemplu, va acționa după cinci luni de la comunicarea acestei încheierii, este pe deplin respectat termenul de 3 luni. Nu există vreun element în cuprinsul art. 906 alin. (4) care să acrediteze teza că fixarea sumei definitive de către instanță se limitează la 3 luni, textul impunând în prima teză ca în termen de 3 luni, debitorul să nu fi executat obligația, iar în a doua teză, să fi trecut câte un termen de 3 luni (de la data comunicării încheierii anterioare).

Concluzionând, instanța a reținut că rezultă că finalitatea tezei a II-a a art. 906 alin. (4) C. proc. civ. este aceea de a tranșa aspectul admisibilității formulării mai multor cereri de fixare a sumei definitive datorate de debitor cu titlu de penalități, prin opoziție cu dezlegarea cuprinsă în Decizia a Nu există niciun element în dispoziția legală analizată care să imprime obligația creditorului de a acționa în mod succesiv, la împlinirea fiecărui termen de 3 luni. De altfel, interpretarea contrară, în sensul obligației creditorului de a formula cereri succesive, după împlinirea fiecărui termen de 3 luni, ar lipsi de suplețe mijlocul penalităților de întârziere, transformându-l într-un instrument rigid, împovărător pentru creditor, deși el este beneficiarul dispozițiilor analizate.

Prin cererea de apel înregistrată la data de .../2022 pe rolul Secția a IV-a Civilă, apelantul – debitor a solicitat admiterea apelului și, în rejudecare, respingerea cererii ca fiind rămasă fără obiect, ca urmare a executării obligației ulterior înregistrării cererii de chemare în judecată, iar în subsidiar, recalcularea sumei definitive datorate numai pentru o perioadă de 3 luni și diminuarea cheltuielilor de judecată.

În drept a invocat dispozițiile art. 466 și art. 906 C.proc.civ.
În probațiune a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri.
Intimata-creditoare nu a formulat întâmpinare.

La primul termen de judecată, cu procedura legal îndeplinită, Tribunalul a pus în discuția părților sesizarea Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

II. Cadru legal

Norme de drept procesual relevante

Art. 519

Obiectul sesizării

Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Art. 520

Procedura de judecată

(1) Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 519, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.

(2) Prin încheierea prevăzută la alin. (1), cauza va fi suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Art. 906 C. proc. civ.

(4) Dacă în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, prin încheiere, dată cu citarea părților. Creditorul poate solicita fixarea sumei definitive cu titlu de penalități de întârziere după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația prevăzută în titlul executoriu, până la stingerea ei completă.

III. Admisibilitatea cererii

Raportat la speță, se constată că sunt îndeplinite condițiile cumulative de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept impuse de art. 519 Cod procedură civilă deoarece:

1. Prezentul complet de judecată este constituit la nivelul tribunalului și este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță (apel), cauza fiind în curs de judecată.

2. De chestiunea vizată depinde soluționarea pe fond a cauzei deoarece ceea ce se dispută în cauză este posibilitatea fixării sumei definitive cu titlu de penalități pentru o perioadă mai mare de trei luni, precum și posibilitatea instanței de a stabili suma definitivă în ipoteza în care ulterior înregistrării cererii de chemare în judecată prin care s-a solicitat stabilirea sumei definitive, dar anterior soluționării definitive a cererii, obligația a fost executată.

3. Referitor la condiția noutății chestiunii de drept, tribunalul reține că, din jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție formată în procedura prevăzută de art. 519 Cod procedură civilă, rezultă că cerința noutății este îndeplinită nu numai atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări nou intrate în vigoare, dar și în situația unor reglementări mai vechi dar asupra cărora instanța de judecată este chemată să se pronunțe în prezent, devenind actuală aplicarea frecventă a normei juridice.

În ambele cazuri, este necesar a nu se fi dezvoltat o practică judiciară ce relevă o anumită interpretare și aplicare a normei vizate de chestiunea de drept, întrucât, după cum s-a decis în mod constant, orientarea jurisprudenței spre o anumită interpretare a normelor analizate și existența unei practici a instanțelor naționale determină pierderea caracterului de noutate a chestiunii de drept supuse analizei. În acest sens, tribunalul reține că examenul jurisprudențial, precum și literatura de specialitate relevă faptul că nu s-a conturat o opinie majoritară într-un anume sens.

4. Tribunalul mai arată că asupra chestiunii de drept nu a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție.

IV. Puncte de vedere

Părțile nu au exprimat puncte de vedere.

În ce privește punctul de vedere al completului de judecată, în legătură cu prima întrebare, care urmărește să se stabilească dacă fixarea sumei definitive datorate de debitor cu titlu de penalități trebuie să se realizeze prin încheieri succesive, pronunțate pentru termene de câte trei luni, sau, după caz, există posibilitatea fixării sumei definitive pentru un interval de timp mai mare de 3 luni, la aceasta s-ar putea răspunde în sensul că suma definitivă, deși poate fi stabilită pentru o perioadă mai mare de trei luni, trebuie să aibă în vedere perioade de câte trei luni, calculate succesiv, de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității.

În acest sens, se observă că dispozițiile art. 906 alin. 4 teza a II-a Cod proc. civ. stabilesc că se poate solicita de către creditor fixarea sumei fixe cu titlu de penalități de întârziere după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația prevăzută în titlul executoriu, până la stingerea ei completă.

Astfel, după împlinirea fiecărui termen de 3 luni de la comunicarea încheierii de stabilire a penalității, creditorul are posibilitatea de a solicita fixarea sumei definitive cu titlu de penalități (termenele de câte trei luni urmând a fi calculate în continuare, de la data expirării primului termen de trei luni), însă acesta are și posibilitatea de a solicita fixarea sumei definitive cu titlu de penalități după trecerea unei perioade mai mari de trei luni, calculate de la data comunicării încheierii de stabilire a penalităților, grupate câte trei.

S-ar putea susține că nu se poate solicita stabilirea unei sume definitive pentru o perioadă mai mare de trei luni, calculată de la data încheierii de stabilire a penalității, fixarea sumei definitive datorate de debitor cu titlu de penalități fiind necesar a se realiza prin încheieri succesive, pronunțate pentru termene de câte trei luni, câtă vreme dispozițiile art. 906 alin. 4 teza a II-a Cod proc. civ. se referă doar la „facultatea” creditorului de a solicita stabilirea sumei definitive. Or, atât timp cât creditorul nu apelează la acest mijloc efectiv de constrângere, gradual, din trei în trei luni, calculat de la data comunicării încheierii de stabilire a penalității, care îl poate determina în mod real pe debitor să își execute obligația, prin faptul că realizează că debitorul a obținut împotriva lui un titlu executoriu care îl sancționează pecuniar, se înțelege că acesta renunță la beneficiul ce i se acordă de legiuitor pentru constrângerea debitorului.

Deși legiuitorul a recunoscut o cale procedurală pentru constrângerea debitorului la îndeplinirea obligației, se observă că diligența în vederea executării creanței îi revine creditorului, cu atât mai mult cu cât suma stabilită cu titlu definitiv ajunge în patrimoniul creditorului, creându-i un beneficiu. Atitudinea pasivă a creditorului nu îi poate beneficia

acestuia, ci doar debitorului, în acest caz fiind aplicabilă, prin analogie, aceeași rațiune pentru care au fost instituite dispozițiile referitoare la prescripția executării silite sau perimarea executării silite. Indiferența creditorului pentru realizarea creanței sale comportă sancțiuni, cu atât mai mult cu cât acesta are la îndemână toate mijloacele procedurale prin care să îl constrângă pe debitor.

Or, în acest caz, sancțiunea este doar imposibilitatea de a obține stabilirea sumei definitive pentru o perioadă mai mare de trei luni, creditorul având, în continuare, posibilitatea de a formula cereri de stabilire a sumei definitive pentru perioadele de câte trei luni ulterioare perioadei de 3 luni pentru care instanța a stabilit suma definitivă.

Totuși, o asemenea sarcină ar fi excesivă pentru creditor, care s-ar vedea angrenat în mai multe procese pentru obținerea executării aceleiași creanțe, cu atât mai mult cu cât această procedură nu este reglementată ca fiind o procedură urgentă, iar soluționarea cererilor ar presupune o perioadă mai mare de timp.

Referitor la cea de-a doua chestiune, respectiv dacă în aplicarea dispozițiilor art. 906 alin. 4 Cod proc. civ se poate stabili suma definitivă datorată cu titlu de penalități în ipoteza stingerii obligației ulterior sesizării instanței cu cererea de stabilire a sumei definitive și după trecerea unui interval de cel puțin trei luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalităților, completul de judecată reține că, după cum s-a statuat prin Decizia nr. privind examinarea sesizării formulate de în Dosarul nr., în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a unei probleme de drept, natura juridică a penalităților este aceea de mijloc juridic de constrângere indirectă pentru asigurarea executării în natură a obligațiilor, acestea putându-se acorda independent de existența unui prejudiciu.

Totodată, s-a reținut, în cuprinsul aceleiași decizii, că penalitățile nu se identifică cu daunele-interese compensatorii sau moratorii, fiind distincte de acestea prin finalitatea lor juridică, de sancțiune de drept procesual civil aplicată de instanța de executare debitorului pentru a-l constrânge să execute o obligație de a face sau a nu face ce implică un fapt personal, menită să înfrângă rezistența debitorului. Astfel, penalitățile pot fi cumulate cu daune moratorii sau cu despăgubiri acordate în condițiile art. 906 alin. 6 Cod proc. civ. Deși soluția dată asupra sesizării nu mai este de actualitate, statuările instanței supreme își mențin valabilitatea câtă vreme acestea privesc norme juridice în vigoare, care nu au suferit modificări.

În aceste condiții, calificarea penalităților ca măsură de constrângere, ar presupune ca odată îndeplinită obligația de a face/de a nu face de către debitor până la soluționarea definitivă a cererii prin care s-a solicitat stabilirea sumei definitive, să nu mai permită stabilirea sumei definitive datorată cu titlu de penalitate, efectul de constrângere, urmărit de legiuitor, nemaifiind efectiv în această ipoteză.

V. Pentru considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 519 și art. 520 alin. 1 și 2 Cod procedură civilă, Tribunalul va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Cererea de stabilire a sumei definitive datorate cu titlu de penalități prin care se solicită stabilirea sumei definitive pentru o perioadă mai mare de trei luni, se subsumează dispozițiilor art. 906 alin.4.C.pr.civ. În aplicarea dispozițiilor art. 906 alin.4 C.pr.civ se poate stabili suma definitivă datorată cu titlu de penalități în ipoteza stingerii obligației ulterior sesizării instanței cu cererea de stabilire a sumei definitive și după trecerea unui interval de cel puțin trei luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalităților? ”

Totodată, va dispune suspendarea judecății apelului conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:**

Admite cererea apelantei de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Cererea de stabilire a sumei definitive datorate cu titlu de penalități prin care se solicită stabilirea sumei definitive pentru o perioadă mai mare de trei luni, se subsumează dispozițiilor art. 906 alin. 4 C.proc.civ. În aplicarea dispozițiilor art. 906 alin. 4 C. proc. civ se poate stabili suma definitivă datorată cu titlu de penalități în ipoteza stingerii obligației ulterior sesizării instanței cu cererea de stabilire a sumei definitive și după trecerea unui interval de cel puțin trei luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalităților?”

Dispune suspendarea apelului, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. 4 C. proc. civ., până la soluționarea sesizării cu pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept către Î.C.C.J.

Fără cale de atac în ce privește soluția de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin intermediul grefei instanței, azi, 19.10.2022.

PREȘEDINTE

*(semnătură)**

(prenume și nume)

JUDECĂTOR

*(semnătură)**

(prenume și nume)

GREFIER,

*(semnătură)**

(prenume și nume)